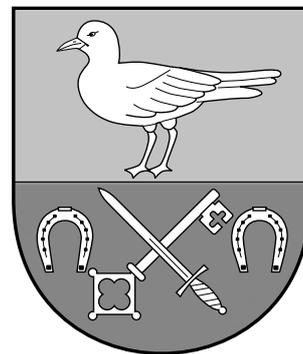

KOVALOVICKÝ ZPRAVODAJ

3/2005

Vážení spoluobčané,

zatímco se blíží čas prázdnin a dovolených, dokončuje se projekt pro rekonstrukci elektrického vedení v naší obci. Těší mě, že se podařilo zapracovat Vaše připomínky do konečné fáze projektu, i když v několika případech ne k úplné spokojenosti všech. Děkuji všem občanům, kteří vyhověli vzneseným technickým požadavkům, za vstřícný přístup k této rekonstrukci.

Nepotěšila mě zpráva o posunutí samotné realizace akce na měsíce říjen-listopad a to z důvodu transformace společnosti Jm. Energetiky na E.ON. Tyto podzimní měsíce mně nepřipadají zrovna nejvhodnější na tuto akci. Posunutím termínu nám vzniknou také problémy s dokončením akce modernizace místního rozhlasu. Na tuto modernizaci jsme dostali dotaci z JMK 190 000,- Kč, a musí být dokončena do konce listopadu. Hlavně musí stát vyměněné sloupy el. vedení, na které se namontují bezdrátové hlásiče. Ústředna bude napojena na zářivá pracoviště Integrovaného záchran-

ného systému. To znamená, že v případě živelných pohrom nebo jiných nepředvídatelných událostí, bude ústředna řízena z Brna či Prahy a v amplionech zazní varovné hlášení. Doufám, že se tyto důležité akce podaří zkoordinovat a do 30. listopadu budou dokončené!

Ve víceúčelovém areálu vedle restaurace se podařilo dokončit přístřešek pro letní posezení. O Petropavelských hodech prodělal „zatěžkávací zkoušku“. Tímto, pravděpodobně posledním opraveným objektem, se přeměnila nevyužitá zarostlá obecní zahrada ve využitý komplex dětského hřiště a kulturního zařízení. Jestli se to povedlo, to posuďte sami!

V příštích letech se zaměříme (kromě kanalizace) na zlepšení klidové a odpočinkové zóny „Za mlýnem“ vedle hřiště směrem k vodní nádrži. Vzhledem k tomu, že až do roku 1765 byly v této oblasti čtyři rybníky, (po velké průtrži mračen v tomto roce se hráze protrhly a už je nikdo neopravoval) se zrodila myšlenka v tomto místě vybudovat pří-

rodní koupaliště – tzv. Biotop. Tento Biotop si udržuje biologickou rovnováhu bez pomoci chemie. Trvalou kvalitu vody zajišťuje kombinace vodních rostlin s činností filtračního systému. V sousedních státech Rakousku a Německu tyto formy veřejných koupališť prožívají značný rozmach, zatímco u nás si je zatím pořizují v menších rozměrech soukromé osoby. Výhod oproti klasického bazénu je hned několik. Jednou z výhod jsou nižší pořizovací a provozní náklady, další výhodou, že se v zimě voda nevypouští a může tedy sloužit k bruslení. Po zhlédnutí těchto Biotopů v Rakousku jsme dospěli k názoru, že o vybudování takového přírodního koupaliště se v naší ideální lokalitě musíme pokusit. V letošním roce zpracujeme projekt, se kterým se v budoucnu pokusíme získat finanční prostředky z evropských fondů. Pokud uspějeme s přírodním koupalištěm, postupně můžeme v tomto území vytvářet další doplňky pro sport, zábavu a rekreaci. Představa je, ale vše je závislé na finančních prostředcích.

Na závěr Vám přeji všem příjemné prázdniny a pěknou dovolenou.

Starosta obce Milan Blahák

Šlapanicko – Čistá Říčka a Rakovec

Pod tímto názvem se skrývá projekt odvedení splašků kanalizační obcí bývalého Svazku Říčky a sice obcí Mokrá-Horákov, Velatice, Tvarožná, Sivice, Pozořice, Kovalovice a Viničné Šumice. Systém splaškové kanalizace končí napojením páteřního přivaděče na systém Šlapanicko I nad obcí Jiříkovice, který je v současné době budován jako projekt Ochrana vod povodí řeky Dyje. Celý systém končí v Čistírně odpadních vod Modřice.

Na odkanalizování splaškových vod obcí bývalého svazku Říčky byly již v roce 2002 vypracovány projekty pro stavební povolení, dle nichž se bude stavba realizovat. Vývojem dospěli jsme k tomu, že Šlapanicko I je jako součást uvedeného projektu Ochrana vod povodí řeky Dyje financován z dotací EU fondu ISPA, a na Šlapanicko II, čili na Šlapanicko – Čistá Říčka a Rakovec jsme požádali o dotaci z fondů EU a sice z fondu soudržnosti.

To jen na úvod jako souhrnná informace.

Stav přípravy uvedeného projektu je následující. Během roku 2004 jsme nechali zpracovat záměr pro dotaci jako předvstupní dokument, který byl nutný pro posouzení státními orgány ČR. Záměr byl schválen a byli jsme vyzváni ke zpracování žádosti. Žádost byla zpracována v průběhu prvního čtvrtletí 2005 a předložena k připomínkovému řízení v březnu 2005. Po vypořádání připomínek a po pokynu k předložení republikové komisi je nyní na schválení, které by mělo proběhnout 28. 6. 2005. Po tomto datu bude zaslána na evropskou komisi do Bruselu. Dle posledních informací by náš projekt měl být schválen a tedy budeme pouze čekat na rozhodnutí evropské komise jako posledního kroku. Cca do září by mělo být konečné stanovisko známo a to v našem případě jako kladné.

Proto jsme se rozhodli nést určité riziko v tom, že budeme v předstihu připravovat projekt pro výběrové řízení dodavatele (tendrová dokumentace dále jen **TD**), avšak pro technicky dokonalou **TD** je nutno zpracovat projekty přípojek nemovitostí (**PPN**), jež jsou ve veřejné části (0,5 m za obrubník chodníku) součástí dotace čili stavby stok, zbytek k nemovitosti si již hradí vlastník. Po poradě starostů a dle zkušeností z první etapy Šlapanicka bude **PPN** hradit příslušná obec. Na projekty si vybere odborného autorizovaného projektanta, který kromě technického zpracování provede úkony až po vydání stavebního povolení. Proto všechny občany v obcích navštíví v nejbližších měsících projektanti s žádostí o plnou moc a po konzultaci s vlastníky vyprojektují přípojky. **PPN** budou průběžně poskytovány zpracovatelé **TD** jako podklad pro výběr dodavatele.

A nyní uvádím základní údaje z žádosti o dotaci:

Náklad stavby : (uznatelné náklady) včetně rezervy a TP: 20 079 tis. EUR (**602 370** tis. Kč)

- Vlastní stavba: 16 605 tis. EUR (**498 150** tis. Kč) kurs 30 Kč/EU
- Celková délka nových stok: 56 488 m
- Délka odboček pro přípojky (po obrubník) 10 428 m, 2607 ks
- Celkový počet nově připojených obyvatel na kanalizaci: 8943 EO
- Počet přečerpávacích stanic: 15 ks
- Datum zahájení stavby: 10/2006, ukončení 06/2009
- Procento vypočtené dotace z EU: **78,7 %** tj. 474 065,19 tis. Kč
- Procento dotace ze SFŽP : **5 %** tj. 30 118,5 tis. Kč
- Bezúročný úvěr SFŽP: 5 % (pravděpodobně nebude)
- Podíl obcí mimo úvěru: 16,3 % tj. **98 186,31** tis. Kč

Nyní zamyšlení nad tím, k čemu tuto investici

Naši otcové z zájmu zlepšení kultury bydlení na vesnici přetvořili a převážně v akci Z budovali na obcích vodovody a kanalizace, vesměs dešťové tím, že do stávajících příkopů položili trouby a zasypali. Důsledek byl ten, že občané si začali budovat splachovací záchody a zvedla se spotřeba vody a tím i odpadní vody. Odpady však někde musely téct a pokud se zřídily žumpy na vyvážení a nebo septiky a vyvážení se neprovádělo, byly přepady z těchto zařízení zaústěny do kanalizace a tím se dostávaly do potoků. Následek ztráta veškerého života v potocích. V průběhu let se ještě vybudovaly další podzemní sítě, plynovody, kabely nn, telecomu a někde i televize. Budování splaškových kanalizací v těchto poměrech je investičně značně náročné.

Začátkem devadesátých let se hrozilo obcím, pokud nebudou čistit odpadní vody, že budou platit poplatky a pokuty za znečištění toků. Bylo zřejmé, že pokud někdo nedá na tyto problémy penězí, z prostředků obcí se těžko dá financovat. Ještě navíc se diskutuje, zda je lepší kanalizace jednotná nebo oddílná. Pro ekonomický provoz čištění je jasné, že oddílná kanalizace je výhodnější, odpadá čištění a čerpání dešťových vod a i potrubí stáčí menších profilů (do 30 cm) zatím co u jednotné na odvedení přívalových dešťů se musí klást trouby od 40 cm výše.

Proto je nasnadě využít příležitosti, kdy evropská unie je ochotna dotovat zlepšení životního prostředí za spoluúčasti obcí a státu. Proto tato investice a též proto, aby naše děti nás neobvinily podobně, jak je uvedeno na začátku tohoto zamyšlení.

Ing. Brzobohatý Alois, předseda svazku Šlapanicko

LÉKAŘSKÁ SLUŽBA PRVNÍ POMOCI VE FN BRNO

DOSPĚLÍ Jihlavská 20, Brno - Bohunice

pracovní dny: 16.00 - 24.00 hodin
so, ne, svátky: 8.00 - 20.00 hodin
tel. 532 232 851

DĚTI A DOROST (vyjma stomatologie) Černopolní 9, Brno

pracovní dny: 16.00 - 7.00 hodin
so, ne, svátky: nepřetržitě
tel. 532 234 314

STOMATOLOGIE (všichni) Jihlavská 20, Brno - Bohunice

pracovní dny: 16.00 - 22.00 hodin
so, ne, svátky: 8.00 - 20.00 hodin
tel. 532 232 331

CO DĚLAT, KDYŽ:

- **potřebuji ošetření mimo uvedené hodiny**
- mohu se obrátit na tel. č. 532 232 851 (pohotovostní příjem FN Brno), kde mi podají informace
- mohu vyčkat ordinačních hodin svého praktického lékaře nebo ordinačních hodin LSPP
- **potřebuji zajistit dopravu do FN Brno?**
- mohu se obrátit na tel. č. 532 232 851 (pohotovostní příjem FN Brno), kde mi podají informace a případně zajistí sanitní vůz
- **potřebuji ohledat zemřelého mimo ordinační hodiny praktického lékaře?**
- mohu se obrátit na Záchranou službu - 155 nebo kontaktovat praktického lékaře

Usnesení č. 7/2004 Zastupitelstva obce Kovalovice ze zasedání konaného dne 20. 12. 2004

Zastupitelstvo obce:

- **konstatuje**, že z 9 členů je přítomno 8, omluven Šmerda Petr, je tedy usnášeníschopné.

- **zvolilo**: - návrhovou komisi ve složení **předseda**: Pernica Stanislav, členové: Richter Jaromír, Tesař Pavel, zapisovatele: Kotvrdová Jiřina, a ověřovatele zápisu: Filip Petr, Hřebíček Jan.

Zastupitelstvo obce:

- bere na vědomí :

zprávu starosty k věci úpravy stanov Svazku obcí pro vodovody a kanalizace – Šlapanicko

zprávu starosty k ostatním bodům programu

- schvaluje:

- úpravu stanov Svazku obcí pro vodovody a kanalizace - Šlapanicko, IČ 49458833, a to ve smyslu doplnění ujednání o omezení možnosti vystoupení obcí Babice nad Svitavou, Blažovice, Jiřkovice, Kobylnice, Kovalovice, Mokrá-Horákov, Podolí, Ponětovice, Pozořice, Prace, Sivice, Tvarožná, Velatice, Viničné Šumice a města Šlapa-

nice ze Svazku do doby úplného vyrovnání závazků vyplývajících ze Smlouvy o úvěru reg. č. 7490004200401 ze dne 20. 12. 2004, jehož jsou obce Kobylnice, Ponětovice, Prace, Blažovice, Jiřkovice, Podolí a město Šlapanice ručiteli.

- úpravu stanov ve smyslu doplnění textu vyplývajícího ze skutečnosti, že Svazek je svazkem obcí dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Zastupitelstvo obce souhlasí s dodatkem č. 10 ke smlouvě uzavřené mezi Svazkem obcí pro vodovody a kanalizace – Šlapanicko, IČ 49458833 a VODÁRENSKOU AKCIOVOU SPOLEČNOSTÍ, a.s., IČ 49455842.

- zrušení obecně závazné vyhlášky č.3/04 o stanovení výše příspěvku rodičů nebo jiných zákonných zástupců na částečnou úhradu neinvestičních nákladů MŠ v Kovalovicích s účinností od 1. 1. 2005.

- přesunutí do rezervního fondu zlepšený hospodářský výsledek příspěvkové organizace MŠ Kovalovice.

- rozhodlo:

- schválením těchto úprav stanov Svazku obcí pro vodovody a kanalizace - Šlapanicko, IČ 49458833 se mění usnesení č. 6/2004 ze dne 8.12.2004. v části o úpravách stanov

Svazku obcí pro vodovody a kanalizace – Šlapanicko.

- pověřuje a ukládá:

- starostovi a místostarostovi jednat podle schváleného usnesení.

Schváleno všemi přítomnými členy zastupitelstva obce.

Ing. Stanislav Honek-místostarosta

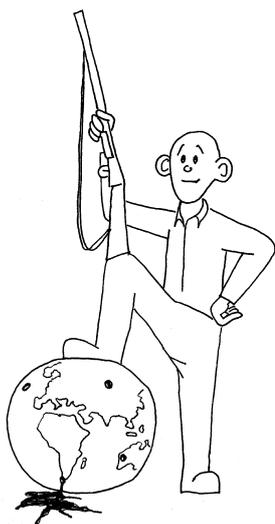
Milan Blahák-starosta

Služba občanům

Vážení občané, rádi bychom vás upozornili na nově zřízené webové stránky obce Kovalovice.

Tyto stránky jsou dostupné na adrese <http://www.kovalovice.cz>

Evoluce kolem nás

Poslední dobou jsme svědky už ne kroků, ale přímo skoků evoluce. Všude okolo sebe vidíme mnoho nových vývojových stupňů živočichů, kteří se v toku času objevují, aby se pokusili přežít v tomto světě s „výbavou“, kterou před nimi nikdo neměl.

Prvním z nich je **biker**. Vznikl vývojem klasického cyklisty. Vyznačuje se téměř dokonalým kolem, barevným oblečením a „bezva“ přilbou.

O stupeň výše stojí **motorkář**. Některým jeho předkem byl jistě klasický „pinček“. Má parádní, ať už terénní nebo silniční mašinu s „bombou“ výfukem, který je slyšet na hony daleko.

Zatím posledním vývojovým stupněm této skupiny je **ofroudák**.

Má čtyři kola a skvělé ego. Mnozí z nich se vyznačují obrovským okenním rádiem, fantastickou terénní dostupností, obdivuhodnou agresivitou, rozpínavostí, nevidaným sebevědomím a touhou po dobrodružství na úkor jiných. Jsou to velmi úspěšné druhy, neustále jich přibývá a zdá se, že brzy zlikvidují své konkurenty. Zastihneme je na stále dalších a dalších místech. Něco je láká do obdělávaných polí, čerstvě zalesněných pasek, lesních houštin, skal, potoků, mokřin, biokoridorů, remízků, chráněných oblastí a mnoha dalších míst, kde se vymírající

druh – člověk slušný, buď nevyskytuje, nebo se chová uctivě.

Na rozdíl od předchozích, žije další nový druh skrytým životem. Je to **outdoor narkoman**. Jeho výskyt prozradí stopy, které v přírodě po sobě zanechává. Jsou to plechovky od toluenu, nedopalky jointů, injekční stříkačky s jehlami a další věci potřebné pro jeho přežití.

Explozéra nebo **ohněstrůjce** také těžko zahlédnete. Bývá velmi plachý. Zato jeho projevy nelze přehlédnout a nelze neslyšet. Libuje si ve výbuších, detonacích a světelných efektech a asi i smradu, který při tom vzniká. Jde spíše o nočního tvora, aktivního po celý rok.

Činnost všech výše zmíněných je navýsost důležitá a potřebná. Podobných živočichů na vývojově vyšších stupních je jistě mnohem více. Je velká škoda, že studium jejich života je velmi těžké. Jsou plaší, odmítají komunikovat a rádi žijí v anonymity. Víme o nich jen to, jak přibližně vypadají a jaké jsou důsledky jejich životních projevů, a to, že žijí mezi námi. Z praxe jsou známy případy, kdy při pokusech zkontaktovat se s nimi při jejich činnosti, buď utíkají, ujíždí nebo vás inzultují, přejezdou a pokud to nestihnou, tak vám řeknou, že jste –píp- a pak vás pošlou do –píp-.

Po těchto nových vývojových stupních Homo sapiens (člověk moudrý) jistě přijdou další ještě úspěšnější, kteří se dostanou už úplně všude a to bude znamenat konečné vítězství pána tvorstva. Zůstane tu sám.

Napsal a nakreslil Ing. Aleš Straka

Z činnosti Tělocvičné jednoty Sokol Kovalovice

S organizováním akcí pro veřejnost začíná TJ zpravidla v měsíci květnu. Nejinak tomu bylo i v letošním roce, kdy se 30. dubna uskutečnil 28. ročník turnaje v malé kopané, kterého se zúčastnilo 6. mužstev z naší obce a okolí. Zvítězila VINOPA Viničné Šumice.

Nejvýznamnější a současně také organizačně nejnáročnější akcí naší jednoty byl již 31. ročník Pochodu osvobození. Na 3 trasách, vedených po značených turistických stezkách v okrajovém území Moravského krasu, pochod absolvovalo pěšky nebo na kole celkem 142 účastníků a několik psů. Na trase 15 km jsme jich zaregistrovali nejvíce, a to 92, na trase 27 km jich bylo 28 a trasu 35 km prošlo, resp. projelo 19 turistů. Dále 3 účastníci neoficiálně absolvovali na kole 50 km trať, která se v dřívějších letech chodila pěšky. V posledních letech jsme si zvykli na poněkud vyšší účast, avšak vzhledem k velmi nestálému počasí pro nás byla účast 142 turistů příjemným překvapením. K celkovému hodnocení bychom chtěli ještě dodat, že se každoročně zvyšuje podíl cyklistů, zejména na delších tratích. Např. na trase 35 km jsme z jich 19 zúčastněných zaregistrovali 16. Touto cestou bychom chtěli poděkovat všem členům a příznivcům TJ za pomoc při zabezpečení této náročné akce. Speciální dík pak patří Petru Filipovi za každoroční přípravu výborné gulášové polévky.

Pokud se týká letní nohejbalové sezóny, byla zahájena 14. 5. 2004 ve Viničných Šumicích druhým turnajem ze seriálu Východní konference, kde se družstvo Pozdní sběr umístilo na druhém a Staří orlí na pátém místě. Dále následoval 4. 6. 2005 domácí turnaj Old eagles' cup (pohár Starých orlů) v Kovalovicích, který Pozdní sběr vyhrál a Staří orlí byli čtvrtí. Zatím poslední turnaj, který se uskutečnil 18. 6. ve Vítovicích, pro nás skončil nevalně, neboť Pozdní sběr se umístil na pátém místě a Staří orlí byli sedmí. Doufáme, že na závěrečném turnaji, který se uskuteční 20. 8. 2005 v Králopolských Vážanech, se oddílů podaří výrazněji zasáhnout do celkového umístění v seriálu.

V měsíci květnu jsme poskytli hřiště a tělocvičnu našim hasičům, kteří zde uspořádali slavnost k 120. výročí založení sboru v Kovalovicích.

Pokud se týká ostatních aktivit v měsíci květnu byla provedena výměna antukového povrchu na kurtu a v současné době provádí stavební firma fasádu na budově sokolovny.

Z plánovaných akcí bychom chtěli pozvat všechny příznivce na nohejbalový turnaj „Kovalovice open 2005“, který je pořádán pro mužstva z naší obce a okolí. Uskuteční se v úterý 5. 7. 2005. K večernímu posezení bude hrát Marian & Boris.

*Starosta TJ
Bc. Miroslav Vlach*

Čí só hode...

Dne 3. 6. Proběhly v naší obci tradiční Petropavelské hody. Při ranní mši svatě, kterou na „place“ v areálu vedle restaurace sloužil kovalovický rodák Jindřich Kotvrda, proběhlo slavnostní vysvěcení hasičské zbrojnice a hasičské techniky.

Na památku této události namaloval a věnoval místnímu hasičskému sboru p. Martin Kalčík obraz sv. Floriána- patrona hasičů.

Ke slavnostní hodové atmosféře přispěla návštěva hejtmána Jihomoravského kraje Ing. Stanislava Juránka, krojované páry a pěkné počasí. Během celého dne byly v areálu slyšet pochvalné názory nad nově postaveným přístřeškem, který vkusně dotáhl příjemný vzhled areálu.

Jitka Šmerdová

120. výročí založení sboru dobrovolných hasičů

Při našem ohlédnutí, patří 120. výročí založení hasičského sboru v Kovalovicích, k jedné z nejvýznamnějších událostí, které se v naší obci v posledních měsících odehrály.

Samotné oslavě a předvedení hasičské činnosti veřejnosti, předcházela výroční schůze. Na programu měla promítání minulých soutěží a oslav kovalovického hasičského sboru, hodnocení činnosti a udělení vyznamenání za zásluhy. Při této příležitosti 120. výročí bylo uděleno dosud nejvyšší vyznamenání v historii sboru p. Stanislavovi Žemlovi „in memoriam“, které převzala manželka pí. Růžena Žemlová.

Další část oslav spojených s veřejností probíhala následující den, v neděli, slavnostním průvodem vesnicí na hřiště „Za mlýnem“, kde byla za velké účasti místních předvedena historická pumpa a koňská stříkačka s motorovým pohonem z Kanic, koňská stříkačka s ručním pohonem z Hostěnic, hasičský sbor z Mokré předvedl hašení pěnou a záchranný sbor Jihomoravského kraje Pozořice ukázkou výstupu na automobilový žebřík 30 metrů dlouhý. Velký ohlas u místních vzbudil požární útok kovalovických seniorů, předvedený se stříkačkou – DS 12 Vystrčil 1935 a družstvo žáků Kovalovice, kteří předvedli, jak dobře zvládají hasičskou techniku.

Dalším bodem programu byla netradiční soutěž hasičských sborů z Kovalovic, Vin. Šumic, Pozořic, Sivic, Hostěnic, Velatic, Ochoze, Velešovic, v níž se jako první umístilo domácí družstvo s časem 4:28:44.

Děti bylo netrpělivě očekávané vyhlášení výsledků dětské soutěže kreslení hasičské tematiky, organizované pí. A. Martauzovou, které předcházel inspirační výlet do Požární zbrojnice v Pozořicích.

Během celého dne bylo možné v tělocvičně shlédnout video, vystavené kroniky a fotografie.

Na organizaci a průběhu oslav se podíleli velitel V. Filip, S. Pernica a ostatní členové sboru. Dále patří poděkování za zajištění chodu občerstvení a výčepu. Je třeba také připomenout ochotné účasti zdravotnic - Z. Křížové, B. Kachlikové, L. Plevové a M. Martauzové, které byly během celého odpoledne připraveny vykonat první pomoc v případě úrazu během ukázek. Dále patří velké poděkování všem sponzorům. Obecní úřad Kovalovice, Zahradnictví pí. Semerádová, vodoinstalace J. Šmerda, drogerie pí. Blahová, I. Kříž, Gosmetal, Sebus, Kovošrot p. Ftačník, restaurace „Na Tvrzi“, M. Kal-

čík, R. Buček a A. Chudjakovi, který slavnost celé odpoledne moderoval.

V závěru několik ohlasů, které jsme při oslavě zaznamenali:

Muž 63 roků. „Pěkný byl průvod vesnicí s kapelou, to se mi moc líbilo.“

Žena 60 roků. „Moc pěkný odpoledne. Ještěže se to počasí tak krásně vyjasnilo.“

Maminka na MD. „Dobrý nápad byl, že zapojili do oslav i děti. Ta přehlídka techniky byla zajímavá, moc se nám všem líbila.“

Kluk 7 roků. „Náš děda byl fakt super.“

Muž 47 roků. „Všechno bylo moc dobře připravený. Dalo to určitě hodně času, ale stálo to za to.“

Ženy 57 a 74 roků. „Právě tu vzpomínáme jak jsme v roce 1958 na soutěži ve Tvarožné složily tuto básničku:

Kovalovští hasiči
pospíchají k zbrojnici
tam mladé požárnice
nasazují přilbice.

Z Tvarožné nám přišla zvěst
že tam velká soutěž jest
my tam také jedeme
čest sboru hájit budeme.

Už se hodně těšíme
školení si hledíme
ať v žilách to cítíme
že zvítězit musíme...

Slok bylo víc, ale na ty si už nemůžeme vzpomenout. Snad si je po přečtení připomenou jiní“.

Mladá rodina s dětmi (odjinud). „Máte skvělý, že tu máte tolik lidí, ochotných něco takového zorganizovat.“

Muž 35 roků. „Líbí se mě, že se při takové příležitosti lidi sejdou, popovídají si a pozdraví se.“

Připravila Jitka Šmerdová

Stromy naší krajiny

ING. RUDOLF FABER

Pozoriční bydleli vždy tak trochu v lese. Máme ho za humny pěkný krajíc a je to obrovské bohatství. Hodně o tom ví Ing. Rudolf Faber, bývalý lesák a myslivec, který ve svém bytě v domě s pečovatelskou službou spráda příběhy o lese a o myslivosti. Jsme rádi, že souhlasil, aby se jeho milé povídání dostalo i k našim čtenářům a potěšilo je uprostřed shonu každodenního života. Aleš Tinka

Mám rád stromy, tu zelenou okrasu naší krajiny, která uklidňuje naši mysl a blahodárně působí na naše zdraví. Snad až příliš jsme si zvykli na přítomnost stromové vegetace v našem okolí, těch němých svědků minulosti a trpělivých pozorovatelů přítomnosti aniž si uvědomujeme jejich význam pro lidskou společnost. Trpělivě odolávají nebezpečnostem, které jim od lidstva hrozí. Desítky let potřebuje strom k tomu aby vyrostl, jen několik minut stačí k tomu, aby jej člověk proměnil v mrtvou surovinu pro své lidské potřeby.

Zvláště, když se člověk sám pasoval do role samospasitele světa a způsobil mnoho chybných kroků a zásahů do přirozeného vývoje tohoto druhu vegetace jsa veden svými zistnými zájmy.

Stromy samy se nemohou bránit různým technokratům, kteří nemají pro ně pochopení a tito lidé ve snaze lidstvo zabetonovat do mrakodrapů a tunelů mylně se domnívají, že toto prostředí může nahradit touhu člověka po přírodě, již jsou stromy důležitou složkou. Ochrana stromové vegetace dala vznik někdy až přemrštěnému úsilí ekologů ve snaze usměrňovat existenci stromů stohy zákonů a nařízení. Snad by stačilo, kdyby si každý uvědomil, že škodí-li stromům, uřezává si, obrazně řečeno, větve pod nohama. Leč skutečnost je jiná, lidská touha po materiálových hodnotách spolu s chamtivostí je stálou hrozbou pro tuto součást přírody.

Jsou kraje a země, kde stromová společenství podlehla v nerovném zápasu s negativními lidskými zásahy, kde odlesněnou zemi postihly přírodní kalamity, přivaly vod odnesly úrodnou prst, obnažily skály a přeměnily ji v neobyvatelné pouště. Mějme se proto na pozoru před všemi člověkem zapříčiněnými vlivy, které naši stromovou vegetaci ohrožují. I u nás jsou rozsáhlé lesní porosty skomírající v průmyslovými plyny zamořeném ovzduší.

Mám rád stromy, které vzešly ze semínka mateřského jedince, obhájily svoji existenci v konkurenci ostatní vegetace, rostly a mohutněly, aby pak jako každý živoucí organismus pokorně dospěly ke svému stáří a posléze odumřely. Mám rád stromy, které vroubí cesty a pěšiny, skýtají stín poutníkům, stromy, které nikým nezvané ozelenily kamenité, nikým neobdělávané pozemky nebo stromy, které vytvořily velká společenství v podobě hájů a lesů.

V životě stromů shledávám mnohá podobnosti s lidským životem a z tohoto pohledu bych chtěl stromy čtenáři přiblížit.

SMRK

Je to statný chlapík, zvyklý drsnému podnebí hor a podhůří, kde je jeho původní domov. Miluje čerstvé vlhké povětrí, hojnost srážek, kamenité stráně, osidluje hřebeny hor i tmavé úžlabiny divokých bystrin, tvoří často rozsáhlé lesní porosty.

Byl to člověk, veden zájmy economic-

kými, který rozšířil jeho teritorium do teplých a suchých krajin nížin a pahorkatin, kde nalézá nevhodné stanovištní podmínky. Zde uměle založené smrkové porosty, monokultury, představují oslabenou stromovou vegetaci snáze podléhající chorobám i nepříznivým klimatickým vlivům, čehož jsou důkazem kůrovcové a polomové kalamity. Budoucnost této dřeviny nutno spatřovat v návratu do původních lokalit, vyšších poloh s dostatkem srážek, kde nalézá potřebné životní podmínky. Smrk je symbolem divoké a nepokořené přírody našich hor a podhůří. Vzhledem k tomu, že dociluje ekonomicky výhodný přírůst dřevní hmoty a její všestrannou zpracovatelnost, zůstane i do budoucna jednou z hlavních dřevin našich lesů.

BOROVICE

Na mysl mi tane ona stará borovice, na pasece osaměle stojící. Její družky padly za obět nenasytým těžebním mechanismům, jen jí se tyto vyhnuly. Snad bylo dřevorubci či lesníkovi líto tento majestátní strom porazit, snad jej tu zanechali jako výstavek, jenž by pomohl křídlatými semínky zalesnit holinu, která tu po těžbě zůstala. Stáří poznamenalo vzhled borovice. Sukaté, prořídle větve v neuspořádaném pletenci vytváří nepravidelnou korunu. Již nemají sílu k dalšímu vzrůstu a přírůstu celého stromu. Z kmene chráněného rozvrásněnou borkou ční suché pahýly, sloužící krákajícím šedivkám jako pozorovatelný.

Tato borovice mi připomíná svým vzhledem vesnické stařenky z dob mých mladých let, jejich postavy sehnuté pod tíží nůsí píce, které nosily z pole domů po celodenní dřině. Ty sukaté větve se zase podobají jejich žilnatým a mozolnatým rukám, svědčícím o nelehkém životě venkovského lidu dřívější doby.

I jinými vlastnostmi lze tuto borovici venkovským stařenkám připodobnit. Především svojí skromností a nenáročností, trpělivostí, jakou dovedly snášet nepřízeň nelehkého osudu. Borovice se dovede uchytit ve skalách, na neúrodných kamenitých či písčitéch lokalitách s minimální vlhkostí půdy, vzdorovat sálajícím slunečním paprskům či větrným bouřím. Pevně zakotvena hlubokými kořeny v půdě jakoby demonstrovala svoji věrnost ke své rodné půdě.

Dokončení příště.

Balvani z tvrze Kovalovice

Brněnsko 2. liga A ČAKS - AŠA
Česká asociace kontaktních sportů, asociace šipkových automatů

Pod tímto názvem působí již tři roky šipkařské družstvo hrající 2.A ligu Brněnska (dříve Žabáci Pozoříce). V současné době má družstvo 6. hráčů,

Vedoucí klubu: Drápal Dušan

Předseda klubu: Benda Roman

Členi: Brtník Luděk
Kratochvil Zdeněk
Šmerda Marek
Papšík Petr

V současné době se připravuje registrace druhého družstva.

Od září by mělo druhé družstvo hrát 3. ligu.

V letošní sezoně se Balvani umístili na 7. místě ze 14 družstev ve skupině.

Připravil Zdeněk Kratochvil

Rozhovor s řezbářem Vladimírem Ptaszkiem

Mnozí z nás se už měli možnost seznámit s novou, ve dřevě vyřezávanou křížovou cestou, která ozdobila naši kovalovickou kapli. Iniciátorem byl p. Stanislav Pernica, který po konzultaci s výtvarníkem Ludvíkem Kolkem tuto křížovou cestu objednal u řezbáře Vladimíra Ptaszka.

Velikost i provedení přímo koresponduje s interiérem kaple, a tak i podle pochvalného názoru místních i přespolních občanů si můžeme poblahopřát, že volba byla správná a dílo bude sloužit nám i budoucím generacím.

Chtěli bychom touto cestou poděkovat všem, kteří na křížovou cestu finančně přispěli. Vysvěcení proběhne 8. září.

Vzhledem k tomu, že jsme měli možnost dokončenou zakázku v Petřvaldě u Karviné vyzvednout, využili jsme této příležitosti seznámit naše čtenáře kovalovického zpravodaje s autorem, a položili jsme řezbáři Vladimíru Ptaszкови několik otázek.

Co vás přivedlo k tak zajímavému povolání řezbáře?

Těch důvodů bylo více. Vztah k mému nynějšímu povolání inicioval dědeček, když mně koupil v roce 1959 první dětskou stolárničku v dřevěném kufru. Bylo mně šest roků. Kromě toho mně naučila babička v předškolním věku číst a společně mně učili zpívat. Vychovávali mně v Odrách do mých sedmi let a v tomto období jsem dostal od nich nejdůležitější vklady do života. Mám starší sestru, u níž se žádné výtvarné nebo hudební sklony neprojeví, ale to už by bylo vlastně jiné povídání. V sedmi letech jsem přesídlil zpátky k mamince (samoživitelce) do Ostravy a ve třiceti, již se svou ženou a dvěma syny, jsem se definitivně usadil v Petřvaldě u Karviné. Po různých přestávkách se mé nynější povolání začalo rýsovat ve 23 letech během vojenské základní služby, kde jsem byl pod velkým psychickým tlakem, který zároveň způsobil jakousi přípravu ke konverzi, která byla dovršena prvním svatým přijmáním a následným církevním sňatkem, když mně bylo dvacetpět. Nikoho asi nepřekvapí, že jsem byl na vojně osloven jedním knězem. Měl jsem vůbec štěstí na citlivé duchovní v počátcích svého obrácení. Po narození sice pokřtěn v naší církvi, ale vyrůstal jsem v nenáboženském prostředí, což jsem ale jako dítě nevnímal.

Děláte pouze náboženské motivy, nebo i jinou tematiku?

Dvacátý pátý rok mé životní poutě byl ještě klíčový v jedné věci. Jako dovršený konvertita jsem sobě slíbil, že budu zpracovávat pouze biblická témata. Psal se rok 1978. A tak zůstalo do dnešních dnů.

S jakým dřevem rád pracujete?

Musím říct, že lípa mně moc neoslovovala, proto byla v polovině osmdesátých let zcela vytlačena ovocnými dřevinami (ořech, třešeň, slíva a hrušeň), pro jejich zjevně ušlechtilé vlastnosti (barva, tvrdost, trvanlivost).

Posléze některé řezby (i v kombinaci s paličkovanou krajkou mé ženy) byly

doplňovány vsazenými polodrahokamy (achát, jaspis, chalcedon..).

Vaše manželka, Alena Ptaszková, byla profesionální krajkářka, mohl by jste se o ní zmínit?

Původním povoláním vyučená zlatnice s velkým vztahem k výtvarnému umění. Posléze prošla krátce povoláním knihkupyně, uklízečky a kantýnské, a v roce 1986 zůstala definitivně doma, neboť starší syn Matěj nastupoval do základní školy a moje Alča začala současně docházet do kurzů paličkované krajky. Po dvou letech se stala profesionální krajkářkou, (1996 až 2000 též překladatelka z angličtiny). 1. října 2004 zemřela po dlouhé nemoci.

Učil jsem se chápat fakt, že mně ji Pán Bůh vlastně dal jen do zástavy na oněch 26 let a nyní si ji vzal zpět k sobě. Byla mimořádný člověk do nepohody a bez její morální podpory bych nedokázal nic. V důležitých okamžicích jsme vždy táhli za jeden provaz a nějakých napětí mezi námi bylo opravdu velmi málo. Měli jsme každý svůj vlastní vnitřní myšlenkový prostor a po celou dobu našeho manželství jsme se učili neuzurpovat jeden druhého. Mohli jsme se proto

oba svobodně rozvíjet a ona jako paní domu navíc dávala přednost vytváření dobrých mezilidských vztahů před penězi, což bylo pro mne v mém vlastním rozvoji klíčové. Některé naše společné práce lze spatřit na webových stránkách „drevorezby.webpark.cz.“ Musím ještě dodat, že oba synové, Matěj a Ondřej jsou dospělí, takže můj úděl vdovce není tragický ve srovnání s mladými vdovami a malými sirotky...

Přijít na nápad a realizovat ho, není určitě jednoduché, mohl by jste nám prozradit, kde hledáte inspiraci?

Dnešní opravdu široký záběr (figurální výjevy a též hebrejské texty) se vytvářel velmi pomalu. Základní inspirací jsou biblické texty i v hebrejštině, i různé komentáře biblických textů, a samozřejmě umělci jako Donatello, Giotto, El Greco, Jan Zrzavý, Nazarénská škola, František Bílek, A. Rodin, Hans Arp.... Zhruba od roku 1987 se začal naplňovat postupně takový sen: totiž mít svůj vlastní rukopis. V letech 1978 až 1987 jsem práce většinou rozdával přátelům a známým, v letech 1988 až 1989 došlo k částečné profesionalizaci a od roku 1990 jsem zůstal definitivně doma na plný úvazek v rámci živnosti, protože rejstřík prací už byl dostatečně široký pro obživu.

Jak vypadá váš pracovní den?

Nejdůležitější je ráno vstát, poručit si a ještě se poslechnout. Přes den se pracuje s různými přestávkami do půl osmé večer (dříve to bylo i do desíti večer). Tak to probíhá od pondělí do soboty, v neděli bohoslužba u nás v kostele, návštěvy přátel. Současně je nutné průběžně studovat různé texty, komentáře... Na televizi koukám zřídka. Je nutné být pořád doma, a cvičit koncentraci, s mým povoláním souvisí vlastně více činností najednou a to samotné dláto už je pouhý důsledek. Rozhodně nestačí mít jakési „šikovné ruce“. A je to samozřejmě o tom největším daru, který jsem obdržel od Nejvyššího, je to dar vůle a teprve od něj se odvíjí vše ostatní.

Na čem nyní pracujete?

Nyní pracuji na Obětování Izáka. Je to velké téma a fascinující jsou ovšem příslušné rabínské komentáře. Hned poté musím realizovat hebrejské texty, pořád se něco děje...

Jak trávíte svůj volný čas (koníčky, hobby)?

Od roku 1996 sice užívám jako místní dopravní prostředek koloběžku, na níž se naježdí přes devětset kilometrů ročně, ale není to přímo nějaký koníček. Ten

Pokračování na str. 8

Rozhovor s řezbářem Vladimírem Ptaszkem

Dokončení ze str. 7

spočívá v jiné aktivitě. Po smrti své ženy jsem začal znovu „békát“, chci říct zpívat tak nějak důsledněji. Zpívám v kostele žalmy a už občas i nějaké sólo. Zpívám každý den na hřbitově u náhrobku své ženy a vždy jednu skladbu i pro ostatní duše, aby jim nebylo smutno. Od počátku svého vdovství jsem si takhle zpevňoval psychiku a jsem za to odměňován na více způsobů. Po sedmi měsících se mi definitivně otevřel hlas a já už nemám vnitřní bolest. Je možná dobré dodat, že moje žena milovala hebrejské písně, a proto i dnes na hřbitově zpívám hlavně hebrejsky. Podařilo se mně dát dohromady recitál hebrejských písní s vlastním kytarovým doprovodem a první oficiální vystoupení bude v Třinci 22. 7. a další vystoupení budou následovat po prázdninách. Nyní už vím, proč mám podle 150. žalmu chválit Hospodina, neboť i v těch pradávných dobách měli lidé starosti a stresy, a zbavovali se jich právě zpěvem. Opět jsem nic nevymyslel, pouze jsem se nechal tímto příkladem inspirovat.

Za socialismu jste pracoval jako stěhovák, kotelník. Mohl by jste se o tomto období krátce zmínit?

Pův. povoláním vyučený jako fotograf, jsem posléze pracoval vlastně jako vykladač vagonů s nábytkem, a když mně nechtěli zvednout plat, přešaltroval jsem do kotelny, kde jsem zůstal dokonce roku 1989. V tomto dělnickém období jsem měl velké štěstí na několik charismatických lidí z opozice, kteří mně a mé ženě vlastně pomáhali formovat zásadní životní postoje. Mně vždycky manuální práce bavila, takže jsem netrpěl nějakou újmou a navíc jsme se ženou byli více vnitřně svobodní.

Proč jste po revoluci nevstoupil do politiky?

Tato otázka je částečně zodpovězena v předchozí odpovědi. Mohu pouze doplnit, že jsme chtěli společně s mou ženou oba si splnit po osmdesátémdevátém svou dávnou touhu být nezávislými umělci. A to se nám povedlo. Politika je ryze duševní, nesmírně zodpovědná práce a já vůbec nevím, jak by se měla účinně vykonávat.

Co by jste chtěl vzkázat našim čtenářům.

Jestli máme dosáhnout nějaké kvality života, nezbyvá nic jiného, než veškeré starosti a překážky, které nám Všemohoucí posílá do cesty, pojmout jako opakované výzvy. Jinými slovy: dobré je pouze to, co je pořád do kopce, proti větru, proti dešti... Vždy se mi znovu vybavuje výrok Jana Pavla II.: „Jedině putováním proti proudu lze dojít k pramení“.

*Rozhovor připravili
Jitka a Petr Šmerdovi*

Závody v lovu kapra

V soboru 4. června se v časných ranních hodinách začali k vodní nádrži v Kovalovicích sjíždět vyznavači sportovního rybolovu, aby se utkali v již tradičním závodě v lovu kapra. Na tomto mimopstruhovém revíru, který má název Kovalovický potok 1, již od roku 1992 hospodaří MRS MO KOVALOVICE.

Výbor organizace se pro velký ohlas, který měly závody v minulých letech, rozhodl pro uspořádání závodu i v letošním roce. V průběhu týdne před vlastním závodem byly do nádrže nasazeny 4 q kapra v kusové hmotnosti 2,5 kg, neboť původní obsádka, která byla do revíru nasazena na jaře byla již značně odchytná.

Poslední den před závodem byl proveden úklid kolem nádrže a byla označena čísla jednotlivá místa pro závodníky.

Ráno v 5 hodin začal zápis jednotlivých účastníků závodu, kteří se po vybrání lovebního místa a zaplacení startovního poplatku rozešli na svá stanoviště a začali s přípravou vlastního rybolovu.

V 6 hodin výstřel odstartoval sportovní klání na jehož regulernost dohlížela čtveřice rozhodčích, kteří byli vybaveni speciálními mírami na změření ulovených kaprů.

Do hodnocení se počítal kapr, který dosáhl míry 45 cm.

Zanedlouho po startovním výstřelu již došlo k prvním úlovkům kapra a následnému měření a zápisu ze strany rozhodčích.

V blízkosti hráze se již od časných ranních hodin opékalo na rožni sele, kte-

ré výbor připravil spolu s občerstvením pro závodící a příznivce rybářského sportu.

Závod, kterého se zúčastnilo celkem

výbor každý rok u příležitosti Mezinárodního dne dětí a má u mládeže velký ohlas. Řada z nich nemohla dospát rána a byla u vody již před příchodem organizátorů závodu. V průběhu závodu, kterého se zúčastnilo celkem 22 mladých rybářů připravil výbor pro mladé závodníky občerstvení.

70 rybářů byl ukončen ve 12:00 s celkovým úlovkem 32 kusů kapra. Mezi nejúspěšnější rybáře patřil pan Kalivoda Karel z Brna s úlovkem 7 kusů kapra o celkové délce 333 cm, který obsadil v závodě 1. místo.

Po vyhlášení výsledků a rozdání cen se účastníci začali postupně rozjíždět ke svým domovům a řada z nich využila možnosti odnést si uloveného kapra domů.

V neděli 5. 6. v 7:00 závody pokračovali a tentokrát se do soutěže zapojili mladí rybáři do 15 let. Tuto soutěž pro mladé členy místní organizace pořádá

Po ukončení soutěže a sečtení výsledků bylo shledáno, že mladí rybáři úlovkem 17 kusů kapra dosáhli lepších výsledků na počet zúčastněných, než v předchozím dni jejich starší kolegové.

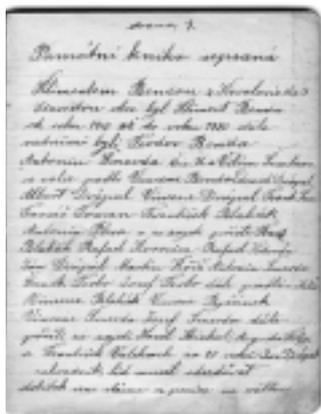
Na 1 místě se umístil Sova Martin úlovkem 3 kusů kapra v celkové délce 142 cm.

V průběhu obou akcí rybářům počasí přálo a pro velký ohlas všech příznivců rybářského sportu bude výbor MO i v příštích letech v této činnosti pokračovat.

*Zapsal Kupka František
hospodář MO KOVALOVICE*

Vzpomínky na II. světovou válku v naší obci

z Kovalovic č.p. 5 v něm upracovanou selskou rukou zanechal na 35 stránkách svědectví té kruté doby nejen pro svoji rodnou obec, ale pro

V době výstavby kulturního zařízení z budovy bývalého hostince „U Havlíčků“ v Kovalovicích č.p. 10, která byla prováděna v akci „ZET“ za vydatné dobrovolné pomoci členů zájmových organizací a dalších občanů, byl nalezen v přístřešku staré kolny ve dvoře mezi sběrem starého papíru utly sešit s tmavými deskami.

Zaujal mě jeho obsah, protože se v něm popisoval život obce Kovalovic a jeho okolí v době druhé světové války. Autor psaní, pan Benda Klement, rolník

celý český národ.

Od doby nálezů již uplynula řada let. „Pamětní knihu“, tak je sešit nazván, jsem mnohokrát přečetl, nad jednotlivými událostmi se zamýšlel s přáním sdělit vhodnou formou i dalším lidem této obce jeho zajímavý a historicky cenný obsah.

Uvedená léta a jednotlivé příběhy by si měli připomenout dosud žijící pamětníci i členové jejich rodin. Měla by s nimi být seznámena především mladá generace, aby poznala co utrpení a strachu přinášejí válečná léta. Po gramatické úpravě, uvedení nadtitulků k některým statím, doplnění popisných čísel domů, připsání drobných osobních poznámek a získání souhlasu rodiny p. Bendy, máte i Vy, občané Kovalovic, možnost seznámit se se zápisky deníku.

Jsou rozmnoženy v málo výtiscích. Jeden z nich je věnován obecnímu zastupitelstvu obce a další i s originálem vrácen jako rodinná památka rodině pí. Hřebíčkové č.p. 101. Antonín Jašek

Záznamy z II. světové války (4. díl)

Dne 27. dubna přijelo do obce na sta koní, vozů a aut. Byli jich plné domy, mlaty a zahrady. Auty se jezdilo po zahradách přes stromy. Lid byl schován v krytech a oni kradli a rabovali co kdo potřeboval. Brali co se jim hodilo, co jim přišlo pod ruku a lid nasměle ani muknout, jen si vybádali vařit slepice a vajíčka. Hospodně musely jenom vařit a sotva pojedli jedni a odjeli, přijeli druzí, kterým zas museli vařit. Ještě to bylo horší s koňmi. Kradli pro koně jetelínu, oves, kukuřici. Brali briky, vozy, řemeny, postroje a kdyby jim rolník byl něco řekl, každého chtěli hned zastřelit. Když něco brali a lidé se bránili, tak říkali, že za nás bojujete. Nejhorší pro nás byl den 27. dubna, obec byla v jednom kouři a lid byl schován v krytech a oni rabovali. V noci 28. dubna odjeli a lid byl umořen.

Dle rozkazu pokračuje kopání zákopu po celý den až do nočních hodin, někde až do rána. Druhého dne musely být vojsku dodány pytle nakroužených brambor. Zajímavou ztrátu oznámil občan p. Šmerda Vincenc č.p. 5, kterému byla odcizena blůza hasičského velitele, pytel na obrok zvaný „pucajk“ a pytel melasového krmiva. V zahradách za mlaty byla ukryta děla směřující hlavně k lesům. Často se z nich střílelo a domy v okolí se otfásali. Vojáci sobě vařili vajíčka a čaj, a tak k děláním ohňů pálili vše, co jim přišlo pod ruce. A lidé se na ně mohli jen dívat. Poněvadž cesty u silnic byly zataraseny, jezdili vojáci všude tam, kde se dalo, a lid, jako v každé válce, musel poslouchat a posluhovat.

Konečně mír?

Až 1. května přišla zpráva, že se Němci vzdali a občané byli vyzváni, aby vyvěsili prapory. Od rána toho dne hrála po obcích hudba na oslavu vítězství. Vojáci ji oslavovali mohutnou střelbou do oblak. Dle dalšího sdělení byli občané vyzváni, aby nějaké krmivo a jetel odevzdali ve prospěch vojska. U p. Neužila Vincence č.p. 148 byl porážen dobytek a maso z něj dodáváno ve prospěch vojska. Porážky prováděli: p. Valehrach Adam č.p. 96, p. Vlach František č.p. 77 a p. Havlíček Václav č.p. 18. V domě u p. Šmerdy Vincence č.p. 5 jsou ubytováni vojenští šoféři s auty již 10 dní. Musí jim být vařeno maso a drůbež. K tomu zakusují cibuli, na to nalijí k pití půl sklenice lihu a vše zapijí vodou.

Odjezd vojska Rudé armády z obce.

Dne 3. května odjelo vojsko RA z Kovalovic, když před odjezdem byli sebráni koně a povozy. U budovy školy byli pochováni tři sovětské vojáci a dva důstojníci. Jejich pohřbení doprovázela vojenská pocta. Toho dne 3. května 1945 se měly

odevzdat všechny radiopřijímače u p. Drápala Josefa, nikdo nevěděl proč. Pracovníci nové lidosprávy chodí po domech a zajišťují výkup prasat na zabítí. Nabízejí 20,- Kč za 1kg.

Příchod rumunského vojska

Dna 5. května 1945 přijelo do Kovalovic mnoho vojska rumunské armády, která osvobozovala východní Moravu od německých vojsk. Byla to armáda spojená s Rudou armádou. Vojsko tvořila pěchota doplněná koňmi. Také oni potřebovali dobytek krmít a tak pro zajištění krmení dělali všechno. Dle očitých svědků kradli kosa a vozili fůry tehdy již zelené píce rostoucí kolem vesnice. P. Bendovi Františkovi č.p. 1 sesekli půl zahrady jetele. Rumunským vojákům nikdo nerozuměl. Dne 9. května 1945 v ranních hodinách rumunské vojsko z obce odjelo. Hned bylo bubnováno, že všichni muži od 18 do 35 roků musejí jít zahrnovat zákopy. Toho dne ve 14 hodin odpoledne přišla zpráva, že byl podepsán mír. Lidé byli vyzváni, aby vyvěsili prapory a nepracovali.

Oslavy osvobození – konec války.

Bubnováním a následným hlášením byli občané vyzváni, aby se ve večerních hodinách dostavili s lampiony ke škole. Obyvatelé Kovalovic se tam šli a průvod chodil po vesnici. Byla provolávána sláva Dr. Eduardu Benešovi a Stalinovi. Dne 10. května 1945 měl pohřeb kovalovický občan p. Železný Jarolím č.p. 80, krejčí. Zemřel ve věku 56 let. Dne 12. května 1945 měl každý občan přihlásit všechn dobytek a drůbež u p. Havlíčka.

Příjezd Dr. Eduarda Beneše do Brna.

Dne 12. května 1945 v ranních hodinách obecní bubeník p. Havlíček sděloval občanům, že toho dne kolem 3 hodiny odpolední pojedje kolem naší obce po státní silnici od Slavkova do Brna, prezident republiky Dr. Eduard Beneš. Obyvatelstvo je vyzýváno k hojně účasti na vítání. Brno přijede prezidenta vítalo množstvím praporů a mohutnou oslavou.

Se svými koňmi se do rodné obce vrátili z „fronty“ p. Šmerda Josef č. p. 3, Kobliha František z Vin. Šumic přijel s koňmi p. Filipa Bohumila č.p. 6 a p. Šmerdy Adolfa č.p. 107.

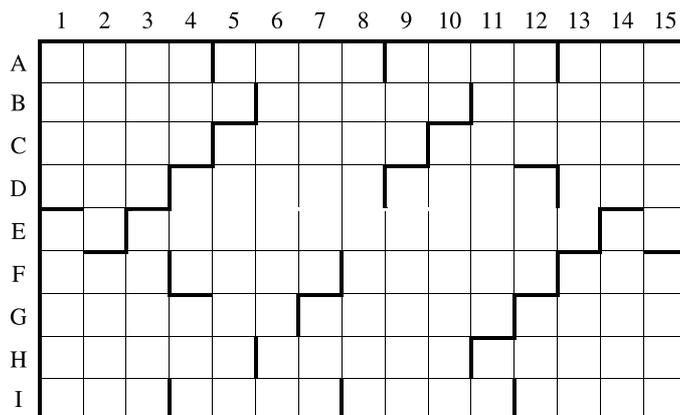
Hlídky v obci – krádeže.

V každé obci jsou ustanoveny hlídky mužů pro případy vzrůstajících krádeží. Do půlnoci hlídá obec 10 a po půlnoci dalších 10 občanů. Dne 14. května jsou muži opět voláni k účasti na zahrnování zákopů. Toho dne si mohli zájemci objednat kukuřici na sázení a rolníci si měli prohlížet a rozdělovat koně, které zde z doby války zůstali. Šlo o koně zraněné. Ti hospodáři, na které se při rozdělování nedostalo, mají možnost si zvířata zajistit v Brně.

Pokračování příště

Pohledy do historie

V letech 1910-1946 působil v našem okolí ... (viz tajenku), český lesnický odborník, myslivec a kynolog, zakladatel Československé myslivecké jednoty.

VODOROVNĚ: **A.** Tekutina; druh kávy; vodní pták; část celku.- **B.** Listnatý strom; okrasa jelena; mzdy.- **C.** Šedivá; samec ovce; hrnčířská hlína.- **D.** Druh pepře; ještěr; polibek (slovensky); planetka.- **E.** Tohle; **tajenka**; sportovní zkratka.- **F.** Nástrahy; setnína; navléci boty; proud.- **G.** Řídká tkanina; přední strana mince; končetina.- **H.** Ženské jméno; kypřiti pluhem; ponoření.- **I.** Tímto způsobem; škrabka u pluhu; ukazovací zájmeno; český herec.

SVISLE: **1.** Bodavý hmyz; milostně toužit.- **2.** Semeno k setí; kornoutice.- **3.** Divadelní umělkyně; zmatený člověk.- **4.** Jaká (slovensky); plavidlo; souhlas.- **5.** Značka miliampéru; zpívat bas.- **6.** Hra se zpěvy; označení českých letadel.- **7.** Nádoba na vodu; druh papouška.- **8.** Upravovat výklad.- **9.** Lov; domácky Alžběta.- **10.** Slovenská řeka; barvitost.- **11.** Křeč (lékařsky); předložka.- **12.** Pobídka; popravčí; hrob.- **13.** Mořská vydra; 1000kg.- **14.** Useknout; dravý pták.- **15.** Chlapec; podnik v Trutnově.

Pomůcka: Ate, ava, spasmus, Uh.

Řešení tajenky z minulého čísla: **MATOUŠ SCHAFFER**

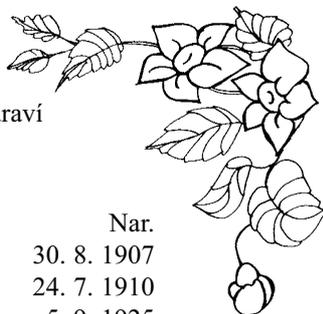
Autor Ing. Ladislav Majer

Naši jubilanti

Blahopřejeme všem jubilantům a přejeme jim pevné zdraví a dobrou pohodu do dalších let.

ČERVENEC, SRPEN, ZÁŘÍ

Jméno	Č. p.	Věk	Nar.
Šmerdová Růžena	107	98	30. 8. 1907
Lvová Marie	86	95	24. 7. 1910
Jašek Antonín	184	80	5. 9. 1925
Sekvenc Oldřich	148	75	14. 7. 1930
Homolová Zdenka	63	75	25. 8. 1930
Šmerdová Hedvika	3	75	10. 9. 1930
Hlavatý Bohumil	162	60	25. 9. 1945
Štarková Marie	160	60	11. 8. 1945
Šmerdová Marie	80	60	28. 8. 1945

PRODÁM - KOUPÍM

Nabízíme občanům v Kovalovickém zpravodaji možnost inzercie koupě, či prodeje čehokoliv, co vám doma přebývá, překáží a myslíte, že to bude moci ještě někomu sloužit. Tuto nabídku, či popřítavku lze udělat na OÚ nebo u Jitky a Petra Šmerdových č. 50, tel. 544 251 042.

NABÍDKA

**Psací stroj elektrický AEG
Stojánková baterie - páková**

Vše zachovalé, cena dohodou na tel. čísle:

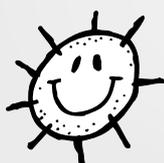
544 153 201 - dopoledne

*Na závěr bychom chtěli popřát všem spoluobčanům
příjemnou a slunnou dovolenou k načerpání fyzických
i duševních sil a našim školákům (i rodičům)*

pogratulovat k vysvědčení

a hlavně popřát pěkné prožití

zasloužených prázdnin.

Vaše redakce

Vítáme do života

Šmerdová Barbora	12. 3.
Sukovatý Patrik	19. 4.
Filip Lukáš	1. 5.
Andryšková Eliška	4. 6.
Sedláček Tomáš	24. 6.